

ANALIZA PRAVNOG AKTA

Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru

Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru - donošenje

- Donošenjem zakonika Crna Gora je nastojala da se „uključi“ u krug savremenih evropskih država
- Na izradi ovog zakonika radio je Baltazar Bogišić, jedan od najpoznatijih pravnika među Južnim Slavenima
- Ruski car Aleksandar II je na molbu crnogorskog kneza povjerio Bogišiću izradu ovog zakonika
- Baltazar Bogišić je odlučio da kodificira postojeće pravo u Crnoj Gori – zakonik nije imao strane uzore
- U svrhu spoznaje o običajima sastavljena je anketa od oko 2000 pitanja

Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru - karakteristike

- Proces donošenja OIZ-a trajao je od 1873-1888 godine
- Zakonik pisan narodnim jezikom i ima djelomično edukativni karakter
- Zakonik ima epitet imovinski jer reguliše stvarno i obligaciono pravo
- Šesti dio zakonika sadrži objašnjenja i dopune
- Posljednji razdio šestog dijela naziva se *Zakonjače* – pravne izreke koje nemaju imperativni karakter već služe kao pojašnjenje
- Pisane u stilu narodnih izreka, za cilj imaju približavanje zakonika prosječnom čitaocu tog doba
- Sistematisacija je bila pragmatična – “od općeg ka posebnom”

Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru - reakcije

- Odmah nakon donošenja zakonik je preveden na 5 stranih jezika
- Bogišić je “vizionarski” uključio i dijelove koji se odnose na trgovačko pravo
- OIZ je izazvao pozitivne reakcije zbog njegove lake primjene u tadašnjoj Crnoj Gori
- Zakonik je imao karakter udžbenika i priručnika
- U primjeni u cjelini bio do 1946. godine

Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru – analiza teksta

■ Član 2.

„U poslovima za koje se ne bi našlo pravila u ovome Zakoniku ni u dodacima njegovim, treba se vladati po pravilima koja u dobrom običajima žive“

■ Član 779.

„Običaj i njegovo pravilo biva, u zakonskom smislu, ono pravilo koje se drži i koje vlada u narodnom i sudskom životu, a nije ušlo među pravila pisanog zakona“

Koji je supsidijarni izvor prava?

Kratko obrazložite definiciju običaja!

Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru – analiza teksta

- član 988

Zakon je zakon, ma kako opor bio

- član 999.

I što nije zabranjeno, može da ne bude pošteno

- član 1003.

Ko prije steče kakvo pravo, njemu i prvenstvo

- član 1006.

Što se grbo rodi, vrijeme ne ispravi

U kom dijelu zakona se nalaze ove odredbe i koja je njihova svrha?

PRAVNI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU

HVALA NA PAŽNJI!